

Maria Rosa Llabrés Ripoll

Dietari de viatge

Grècia era un camí pedregós, gris, incert,
era un empedrat de núvols que es perdia a l'infinit
en l'*Electra* de Kakogiannis,
uns ulls negres plens de dol.

Grècia era un matí de cases blanques
mentre Nana Mouskouri cantava «Ximeroni»,
columnes vora un mar blavíssim en la tapa d'un llibre.

.....

Ja som a Atenes. Com suposava, té poc a veure aquesta ciutat bruta i renouera amb aquells que van viure fa 2.500 anys, amb aquells que edificaren el Partenó que, malgrat tot, hem entrevist en la llunyania. Quan arribàvem amb l'avió pensava que el que compta no és la realitat, sinó com la veu la fantasia dels humans a cada moment: aquestes roques pelades i aquests riuets tortuosos, un temps van estar poblats de petits éssers salvatges i feliços.

.....

L'acròpolis i la joia primera de descobrir les columnes.
Porta dels Lleons, per on va entrar Agamèmnon triomfador.
Pedres aixecades per gegants, daurades al sol un segle i un altre.
Delfos, muntanyes salvatges amb verd de xiprers.
Creta, el contacte amb el mar, bressol dels déus.
Els dofins boten mentre es pon un sol únic.
Súnion, temple i mar, terra roja.

.....

Soc aquí, a l'altra banda, soc jo ara qui he partit sense tu. Ja conec els blaus i el sol, i com a tu m'han impressionat el Posidó i l'Auriga. Però no sé si t'he fallat. Saps, és tan lleu el pas de la desconexença a la coneixença...

Esteve Miralles

Com si tinguessis temps (2014)

Cérvola

I corres i sembla
que és jo que t'empaito.
(Mai tinc l'arc a punt,
ni arribo al buirac.)
Vas veure'm i vas
menjar el que et peixava,
i el torrent va omplir-se
d'aigua d'una pluja
poblada de restes
humanes, i tu
ja no hi eres.

* * *

Peülles de bronze i banyes d'or,
jo això ja ho sabia,
i la fletxa (tu no la senties
caure) queia just a.

Poc més que un estrip, net, a la pell;
segur que podries
haver-te escapat, però aquell cel roig
es va acarbassar,
i es va fer lilós, i blau, i fosc,
i em vaig adormir.

Amb gest arrogant, la deessa
va fer-me aturar.
Li vaig dir que no,
que eres meva.
Va riure i va dir-me:
«¿Te'n recordes
que això que ara et passa
no ho somies?»

Maria Josep Escrivà

Tots els noms de la pena (2002, revisat el març de 2021)

Cala de l'Aiguadolç

Estimo l'esplendor: m'ha tocat com a vida.

SAFO

Trad.: Manuel Balasch

Una jove llançava
pedres al mar de mans sempre remotes.
Però les ones ingrates als peus
salats les retornaven.

Quan la jove, vençuda
d'amor, volgué saber on arrenen les ones,

es badaven les pedres a la vora
en efímers geranis de salobre.

Manuel Forcano

Corint (2000)

Metro

Agatàrquides de Cnidos va descriure les platges d'Eritrea,
la color maragda del mar Índic, i Arià de Nicomèdia
els ports blaus i blancs del Pont Euxí. Plini,
les fonts del desert i els més bells palmerars de Síria i Palestina,
i des de la barana més alta del vaixell, Marcia d'Heraclea
deia adéu a les illes d'un Egeu banyat de llum.

Què fas tu, però, viatjant per sota terra
assegut en seients de plàstic negre a la llum de fluorescents?
De res no et serveix la velocitat
ni estalviar temps. Estació rere estació,
aquí no arribes mai de debò
allà on voldries.

Estàtues sense cap (2013)

Papirs d'Hermòpolis, s. v aC

Quan els perses eren senyors d'Egipte,
un soldat de servei a Memfis
va escriure en un papir una carta
a qui estimava: "*Per saber de tu
he enviat aquesta lletra.
La túnica que vas regalar-me,
la porto posada...*"

Segles després, l'arqueologia ha descobert
l'ossada del missatger i, en un estoig,
la col·lecció de cartes
que no van arribar mai
al seu destí.

Què va passar-li al correu,
no ho sabem, qui va matar-lo
a mig camí, i per què?

L'assaltaren, un aldarull,
o potser va ser perquè no fossin llegits
alguns retrets: "*Fa dies
que sabies que m'havia picat una serp
i no m'has escrit ni per preguntar
si encara visc o ja m'he mort...*"

Reconforta saber
que no tenen cronologia els sentiments
i que la pell sent el mateix desig ara
que fa vint-i-cinc segles.
O no tant saber que les decepcions
– en l'alfabet que sigui –
s'expressen amb els mateixos mots.
Que res no canvia.
Que som exactament iguals
que quan els perses eren senyors d'Egipte.

Sebastià Alzamora

El llinatge (1997)

El divinal porquerol Eumeos, de primer, no reconeix Ulisses en la seva arribada

Havent libat, digué: «Si tu fossis Ulisses,
estranger, et narraria com, tret de mi, del teu
fill i la teva esposa, ja ningú no t'espera.
O com Ítaca, absent de llei, ha esdevingut
vella, covarda i sòrdida, soll per a pretendents
que, bastards tanmateix, s'altiven de noblesa.
Tot això parlariem si tu fossis Ulisses,
vell. Mes, per malfat d'Ítaca, mai no en torna la joia:
potser a tu i sols a tu, feliç captaire errant,
aquesta terra et sembli promissòria encara».

Temptació de l'abisme

«Coneixíem els cercles i la seva tendència
al vertigen...» Ingenus! Tal vegada la mort,
per aquest joc, havia d'ésser-nos menys barroca?
Tots contenim un punt de llum viva en recerca.
«Perplexos la notàvem oculta dins les nostres
mans, rara com un pit sota còdols i grava».
Mes no importa la llum tant com el seu projecte,
i, com les ales d'Ícar, més desfetes com més
a prop del sol, els nostres fracassos faran senya
d'una proximitat amb el nom que perdérem.

Apoteosi del cercle (1997)

Intuïció del déu

Puro e disposto a salire alle stelle.

DANTE

Si no fos que tinc tanta culpa
Si no fos per aquesta por
violenta d'amar veient les vostres cares
Si no fos que en les vostres cares neix el meu rostre
que les vostres mans pengen dels extrems dels meus braços
exànimes botides
Una i altra vegada
Si no fos que tinc tanta culpa

El primer es feia dir Narcís
mare amantíssima
consol dels afligits
anyell de Déu el primer que se'n va
el gra perenne el pròdig que parteix
Narcís fet molts amb pressa dins el riu
imatge

Avui que estic entre vosaltres
avui que soc un de vosaltres
per sempre més
Avui que no ens fa dia sinó pacte
nit del judici
mati d'anunciació
quaranta nits dins el desert i espai
multiplicat
Avui hem fet l'espai
aquesta ciutat nostra i alta
serà arrasada
I el primer es feia dir també Ulisses
Res no sabem del temps
i avui que no ens fa dia
quin nom quin bell govern se'ns allunya estentori
pels carrers amples
vers el corrent del riu

El segon que se'm dona sou vosaltres
el segon foc vosaltres
mare meva estimada meva
que romandreu al meu costat
dins l'alcova amb miralls
per donar-me la mà quan mori
Aleshores vosaltres
no em profaneu amb la creu i el clavell
colgau només les meves despulles dins la barca
i fixau-ne la proa envers el sol
el meu cos dins el sol
i el foc
Mare meva amantíssima
Estimada estimada meva
Com dos miralls vosaltres

Mirem-nos ara
Quin paradigma de veu en desori
i després quina exuberància
d'herba i tors i foganya
Mirem-nos ara llargament

El tercer en declarar-se ja fou l'ull
el terç salvatge del caigut
l'ull desclòs amb navalla
Avui que soc un de vosaltres
la nostra mirada es desfà
com una màquina
avança cap al foc tercer i el crit
Avui que no ens fa dia
l'ull es desfà en cristall i bòveda
L'ull es diu Ícar
L'ull es diu Prometeu
Per l'ull s'aixequen els morts de les tombes

I aquesta nit
aquesta nit amb greix i plàstic
aquesta nit anem de putes
amb els escrots ungits en esperma i curare
anem de putes
Veieu aquesta es diu Europa i nimfa
purificada
braga roja de sang liquada i llavi en cendra

Europa
aquesta nit la t'oferim
tots alhora als esfínters i la boca
Emmalalteix-nos
La nostra llet petita degota exhausta en terra
vora el teu excrement
aquesta nit de tosca perla

Mare digues per què et desfàs en tres
Per què el teu nom ara és Maria i triple
Digues sisplau
Quin testament rubriques
Com és que em treus el mirall i l'alcova
i m'aboques al mar
aquí tot és divers
més digne
ara ja veig sis flames
i l'hòrrida bellesa del meu rostre
Digues sisplau
Per què plores les meves faltes
Per què m'estimes tant

A Mururoa com a Lluçmajor
dins el farcell el cap del rei protesta
la pell de xot ensangonada
que avui ens preserva del fred
I aquesta puta vella
cobra i renega i sembla que es desmaia
plena Europa de sang i merda
vella nimfa amb unglots de brau

Verb signe i parla encenen tres focs més
nou llanternes ja en cercle obert
I tu
guarda la meua veu dins el teu ventre
com jo ho faig amb la teua
Quins caramells de gel
abriga'm la samarra
Quina nit grassa amb la cabra i les pústules
Mes quan puguem dir els nostres noms
Esdevindrem miralls de saliva i calrada
Cap més veu lluny del signe
Renaixerà la carn sobre els ossos pelats

Anirem cap al mar

A les portes de la ciutat
pelegrins amb carbasses i bordons
aquests càntics de fam i pesta
Nosaltres
som a la fita més alta amb marmites
Per l'estendard davalla i per les torres
l'oli vell i civil d'una mort pura
lenta sobre aquests rostres d'eben
desencarnats

Arribarà pel riu aigües amunt
Narcís dit també Ulisses
tornarà aquesta nit
en presència teva i meva
Avui que és pacte i que no és dia
avui vindrà per estar entre nosaltres
Ocuparà el seu lloc i clourà el cercle
Portarà dins la boca el foc desè
Deu focs alhora com el sol
anunciació i judici
la interrupció de la nit
la interrupció del desert
i l'alliberament de la ciutat
Després com una mare
a tots ens guiarà fins a la platja
Dins la bastarda joia del mar hi rentarem
la meva culpa la meva gran culpa
la nostra culpa
reinventada

Iban L. Llop

Serps i paisatges (2019)

Ítaca

Esdevenia
el carrer una bassa,
fèieu barquetes
amb fulls de propaganda,
us inventàveu naufrag.
I l'últim naufrag
esdevingué llegenda.
Tota la bassa
va ser incessant lluita
per retornar a casa.
Mitja setmana
i qui se'n recordava,
d'aquella bassa?
Ningú, només una aigua
bruta pel pas dels cotxes.
El sol deixava
una crosta de terra
camí d'escola.
Els xiquets la miràveu
i hi vèieu mars, naus, illes...
En créixer, fóreu
el cruixit de la grava
sota els peus, l'alba
que encetava les ombres,
l'antic eco d'uns mites.

L'encontre

A Manuel Baixauli

Porta una pala
a l'espatlla llustrosa.
S'atura, parles
amb ell, després s'allunya.
Deixa un rem en l'arena.

Maria Callís Cabrera

La ciutat cansada (2016)

Venies cap a mi...

I tu venies cap a mi amb una mirada peninsular
i els llagrimals molt nobles,
amb una testa clàssica
i l'orgull dels titans a les venes,

amb les guerres púniques encara palpitants,
amb l'atzagaiada de mil batalles perdudes a les espatlles,
bon cop de salze enfilant la carena,
i amb la mà dreta i la mà esquerra enamorades, respectivament,
de les llegendes homèriques i dels trens
que em creuen continents per l'esquena,

amb una butxaca plena de misteris d'estany i promeses de nits de silici,
amb un pou fred de calç amb tota la droga
que ens ha lligat tant de temps al port d'aquesta ciutat grega,
amb les pomes fermentades al foc lent de l'amor,
amb l'amor escaldat al foc brusc de la set,
amb els ullets astuts de les sargantanes,
amb la son profunda de les províncies d'Espanya,
amb set cartes de nan oníric a la màniga
i un enginy multicolor per fabular-me les planetes.

Per a mi, només per a mi venies,
i rere teu el vespre s'estenia pels països com una ombra estranya.

Jaume C. Pons Alorda

Catul·liana

Al tità Hilari de Cara,
refulgent entre carronyes

Que la mà dreta sí sàpiga
que és el que fa la mà esquerra:
tot perquè pugui ajudar
amb el trinxat de dos ous
i una bona botifarra.
O perquè facin de tomba
al pardal que ha mort exhaust
entre els dits enlleterits
de qualsevol estimada,
únic lloc en què els conills
són menjats per pastanagues.
I escopir mugrons d'acer
talment pinyols d'olivada
com fer mal a la bellesa
sols perquè no pots follar-te-la.

L'univers escorxant-se amb lentitud

Si imaginar és millor, quin sentit té
dir res? I quin sentit té escriure versos?
Quin sentit té bastir temples olímpics?
Quina divinitat ens amarà?
Mai no ho sabrem. Viurem dissimulant
com qui espera respostes davant Delfos.
Abans invocar déus era més fàcil.
Llegir budells de gossos permetia
saber els destins dels homes, de les dones
i de qui es prodigués pagant-se el futur
amb un grapat de dracmes o de vísceres.
Blai Bonet sempre deia que Mallorca
és Grècia. Raó tenia el foll

de Santanyí i cantava veritats
des de la seva taula camillera.
Un altre que cantava en llengua grega
era el Missèr Llorenç Moyà, poeta
de la molt nobilíssima Robines,
seu és un *Polifem* gentil i excels
que viu la son injusta de l'oblit.
El meu ciclop t'espera xop de mel,
han caducat els mites com ioghurts
i tu no saps quin gust té l'infinit.
Cada jerarca brama de dolor:
estem castrats d'ardors marginals, buits,
i l'eternitat fa pudor de vòmit.
En el pou de la fel s'enfonsa el mar,
tots els herois som coits atrofiats
i les nostres panxotes res no diuen
per molt que els endevins i les donzelles
s'esforcin, amb follia desgastada,
per desxifrar les butzes que ens sadollen.
T'invoco ara, Tirèsias! Tu saps
que tot s'enfonsa amb greix inquisidor
dedins dels intestins de la baixesa
car tu vares patir els mals dels dos sexes
i coneixes la glòria genital
d'haver pogut mirar la vida amb ous,
d'haver pogut tornar a la vida amb vulva.
Res ja no diu el món: està esgotat.
Ara he entès que escrivim per constatar-ho.
Jo sóc el descriptor d'allò que es perd.
Aquests textos ens menen a la mort
i qui els vulgui llegir mai no podrà.

Retrat de Kazantzakis i el seu Crist tostemps crucificat fins l'infinit

El meu temps no és el temps meu, tampoc temps,
i tampoc meu, ni teu, ni de ningú,
maleïts temps tan bords per a tothom,
abominables temps d'estratagema,
lamentables mals temps de la misèria,
perquè els temps per ser temps han de ser forts,
potents, brutals, eufòrics, exaltats,
no pas com aquests temps tristois, contraris
a la meva manera d'existir,
de pensar, de sentir, de dir, d'escriure,
de cridar, de cantar, de ser, de viure.
Treballaré amb furor per millorar,
si els temps m'ho deixen fer i si el món aguanta,
aital merda de món tan miserable,
aital merda de temps inaguantable.
Malgrat que us lamenteu des del fracàs,
malgrat que renegueu, súper frustrats,
jo sé que l'entusiasme ho salva tot,
fins i tot els mals temps i també el món.

Glòria Coll Domingo

Retorn (2017)

quan el meu cos
es converteixi en ruïnes
farta d'abonar amb absència
el terreny sempre àrid que em sóc
quan el meu cos
se'm ressequi en pedra
antiga com la de la teva pàtria desolada
quan el meu cos
ja no recordi l'enyor del teu
romandrà encara en ell
l'espera cicatritzada
el perfum de l'espera que és en els llavis
que besen l'ampolla que són els teus
llavis i en la sang que corre pel cos
que és teu
el cos la sang tot teu
res de mi no en queda
ni la sang
me l'ha transformada el teu nom
que em vincula per sempre a una terra
remota i que ara em pertany
i que és feta del fracàs
d'una civilització sencera que tan bé representem
tu i jo illes distants
d'impossible convergència
de patrons gastats i enverinats com ho són tots
no callaré
parlaré en boca dels perduts
i el meu crit serà far absurd per al teu retorn
aquí
a l'enlloc
estaré esperant-te aquí restaré
vigilant-te la ciutat

* * *

si no fos que els ulls ja no em són porta enfora
juraria que has tornat del teu viatge als inferns
per presentar-te'm en aquesta mampara
de banyera d'hotel desgastat i uniforme
de ciutat estrangera la imatge dels teus ulls verds
d'home trist rabejats en l'aigua
amb la que provo en va d'eliminar
la calç incrustada
que te m'has tornat tot de calç
i m'hi agrades
dins l'aigua altre cop ben molls si no fos
que no em paguen per estimar
si no fos que no em paguen creu-me
que t'estimaria
aquí en aquest hotel desgastat
dins l'aigua que és tan teva
dins l'aigua en què resom
mal sigui un miratge
som

Maria Sevilla Paris

Kalàixnikov (2017)

Folegandros

T'estimo a l'ombra mínima d'un mur de pedra seca.
Quan tot d'una: l'arena. El pes sobtat d'un cos
sortint de l'aigua; el sac amniòtic rebentant-se
a cada passa; el marbre vertebrant-me cada
culpa; dictant-me la sentència a les costelles;
clavada a la condemna bascular:

soc llast,

la pelvis descentrada a cada passa d'un pes
sortint de l'aigua; el sac amniòtic rebentant-se
quan tot d'una: l'arena. El record sobtat d'un cos
omplint la tarda, i el marbre repetint-me que
t'estimo a l'ombra mínima d'un mur de pedra seca.

Maria Magdalena Gelabert-Miró

Viatge a Grècia

Al meu bon amic Antoni Góngora.

A la recerca de l'infinit
emprenc el viatge a Grècia.
La serp em guia
fins a l'oracle de Delfos,
llum de l'inevitable,
i faig camí fins a pujar al Parnàs
per recitar-hi aquest poema.
I, amagada entre els boscos,
em convertesc en home
per un sol dia,
tot cercant la veritat
de l'ortodòxia pura del Mont Atos
on som la Verge del Jardí.
I me'n duc el misticisme dins les mans
per deixar-lo volar en direcció a Creta.
Allà m'esperen els braços alçats en cercle
per ensenyar-me la dansa
que han après dels Déus.
Embriagada de mediterrani
puc travessar mil·lennis,
Heròdot em condueix
i em presenta Fídies i Sòfocles.
Mentre dinam a casa del Gran Alexandre,
els amics Ulisses i Homer,
amb vestits de lli i sandàlies,
parlen en grec eòlic a Safo i Hipàcia.
I tots plegats pujam a Atenes
per festejar la Dionísia
sota la mirada atenta
dels mil ulls de l'Olimp.
Ja de retorn, amb la mirada fixa
a l'horitzó de blaus
agraesc haver pogut tastar
tanta saviesa.

Eloi Creus

Brases

Em miro les espelmes enceses davant meu.

KAVAFIS

Els anys t'han convertit en llenya seca
i seus tot sol al bell mig de la llar.
Sol, et vas apagant, última teia
del caliu de records d'un ermità.
Al ferro fred, un foc molt lent que et frena
l'adéu per no voler tenir companys
ni mai al teu costat cap noia encesa
per avivar-te en un foc d'encenalls.

La vida l'has castigada adormint-la
i ara et desfàs amb la cendra de cambra,
demanant-te si vas fer tu la tria.
I quan ja quasi tens l'endevinalla
la flama es pon i es fon el darrer esqueix;
en l'agonia un fum, i ja no hi ets.